

ODBOR REGULÁCIE ELEKTROENERGETIKY

ROZHODNUTIE

Číslo: 0016/2023/E-SD
Číslo spisu: 4712-2023-BA

V Bratislave dňa 18. 08. 2023

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, odbor regulácie elektroenergetiky, ako vecne príslušný správny orgán podľa § 9 ods. 1 písm. c) tretieho bodu v spojení s § 36 ods. 9 zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení zákona č. 433/2022 Z. z. vo veci uloženia pokuty za porušenie povinností vyplývajúcich zo zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení zákona č. 256/2022 Z. z., v znení zákona č. 324/2022 Z. z. a v znení zákona č. 433/2022 Z. z. rozhodol tak, že účastníkovi konania **DUCHONKA, s.r.o., 1. mája 205, 956 22 Prašice, IČO 36 519 251** ukladá podľa § 36 ods. 3 písm. b) zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení zákona č. 256/2022 Z. z., v znení zákona č. 324/2022 Z. z. a v znení zákona č. 433/2022 Z. z.

úhrnnú pokutu

vo výške 4 550,- eur
(slovom štyritisícpäťstopäťdesiat eur).

za spáchanie správnych deliktov tým, že:

1. porušil povinnosť podľa § 14 ods. 5 písm. a) zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení zákona č. 256/2022 Z. z., pretože v lehote do 31. 08. 2022 nepredložil Úradu pre reguláciu sieťových odvetví návrh ceny na prvý rok regulačného obdobia 2023 – 2027 pre regulovanú činnosť pripojenie do sústavy, čím sa dopustil správneho deliktu podľa § 36 ods. 1 písm. b) zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení zákona č. 256/2022 Z. z.,
2. porušil povinnosť podľa § 14 ods. 5 písm. c) zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení zákona č. 324/2022 Z. z., pretože v lehote do 31. 10. 2022 nepredložil Úradu pre reguláciu sieťových odvetví návrh ceny na prvý rok regulačného obdobia 2023 – 2027 pre regulovanú činnosť prístup do distribučnej sústavy a distribúcia elektriny, čím sa dopustil správneho deliktu podľa § 36 ods. 1 písm. b) zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení zákona č. 324/2022 Z. z.,

3. porušil povinnosť podľa § 15 ods. 6 tretej vety zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení zákona č. 433/2022 Z. z., pretože nepredložil Úradu pre reguláciu sieťových odvetví v čase od 01. 10. 2022 do 90 dní, t. j. do 29. 12. 2022, na schválenie návrh na zmenu prevádzkového poriadku na základe zmien účinných od 30. 09. 2022 ustanovených vo vyhláske Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 318/2022 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláska Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 24/2013 Z. z, ktorou sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s elektrinou a pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s plynom v znení neskorších predpisov, čím sa dopustil správneho deliktu podľa § 36 ods. 1 písm. e) zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení zákona č. 433/2022 Z. z.,

4. porušil povinnosť podľa § 15 ods. 6 tretej vety zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení zákona č. 433/2022 Z. z., pretože nepredložil Úradu pre reguláciu sieťových odvetví v čase od 02. 10. 2022 do 90 dní, t. j. do 30. 12. 2022, na schválenie návrh na zmenu prevádzkového poriadku na základe zmien účinných od 01. 10. 2022 ustanovených v zákone č. 256/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, čím sa dopustil správneho deliktu podľa § 36 ods. 1 písm. e) zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení zákona č. 433/2022 Z. z.

Úhrnnú pokutu spolu vo výške 4 550,- eur je účastník konania povinný uhradiť do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet vedený v Štátnej pokladnici, číslo účtu: SK598180000007000442847, KS 6348, VS 200162023.

Odôvodnenie:

Spoločnosť DUCHONKA, s.r.o., 1. mája 205, 956 22 Prašice, IČO 36 519 251 (ďalej len „účastník konania“) je zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Nitra, oddiel: Sro, vložka číslo: 10124/N. Účastník konania je držiteľom povolenia č. 2008E 0291 - 2. zmena na predmet podnikania elektroenergetika, rozsah podnikania distribúcia elektriny, dodávka elektriny.

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, odbor regulácie elektroenergetiky (ďalej len „úrad“ alebo „správny orgán“) listom č. 26513/2023/BA zo dňa 14. 07. 2023 oznámil účastníkovi konania začatie správneho konania vo veci uloženia pokuty za porušenia zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach (ďalej len „zákon č. 250/2012 Z. z.“) v znení zákona č. 256/2022 Z. z., v znení zákona č. 324/2022 Z. z. a v znení zákona č. 433/2022 Z. z. V oznámení o začatí správneho konania úrad oznámil účastníkovi konania, že podkladom pre správne konanie a vydanie rozhodnutia v predmetnej veci sú úradom zistené porušenia zákona č. 250/2012 Z. z. nedodržaním povinností ustanovených v § 14 ods. 5 písm. a) zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 256/2022 Z. z., § 14 ods. 5 písm. c) zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 324/2022 Z. z. a § 15 ods. 6 tretej vety zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 433/2022 Z. z.

Vychádzajúc z čl. 6 ods. 1 veta prvá Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, z Odporúčania výboru ministrov z 13. 02. 1991 ako aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. rozsudok Neumeister v. Rakúsko z júla 1976) trestanie za správne delikty (priestupky, správne delikty právnických osôb a správne delikty fyzických osôb – podnikateľov) musí podliehať rovnakému režimu ako trestný postih za trestné činy. Je preto nevyhnutné poskytnúť záruky a práva, ktoré sú zakotvené v trestnom zákone a trestnom poriadku nielen obvinenému z trestného činu, ale aj subjektu, voči ktorému je vyvodzovaná administratívnoprávna zodpovednosť, čo napokon vyplýva aj zo zásady č. 6 odporúčania

o správnych sankciách, podľa ktorej je nevyhnutné v rámci správneho konania vo veciach správnych sankcií, poskytovať okrem záruk spravodlivého správneho konania v zmysle rezolúcie (77) 31, aj pevne zavedené záruky v trestnom konaní. Nemožno pritom opomenúť, že hranice medzi trestnými deliktami, za ktoré ukladá trest súd a správnymi deliktami, za ktoré ukladajú sankcie správne orgány, sú určené prejavom vôle zákonodarcu a nie sú odvodené prirodzeno-právnymi princípmi.

V administratívno-právnom trestaní je potrebné rešpektovať Odporúčanie výboru ministrov Rady Európy (91) z 13. 02. 1991 (relative aux sanctions administratives), podľa ktorého pre ukladanie administratívnych sankcií platia analogicky zásady ukladania sankcií trestných s tým, že správny (administratívny) postih protiprávneho správania možno uplatniť len v primeranej lehote. Keďže administratívne trestanie má aj podľa štrasburskej judikatúry trestnoprávny charakter, treba vychádzať z Ústavy Slovenskej republiky (čl. 50) a analogicky aj z Trestného zákona.

Na rozdiel od Trestného zákona právne predpisy, ktoré zakotvujú skutkové podstaty správnych deliktov neupravujú postup správnych orgánov pri postihu za súbeh deliktov. Pri súbehu správnych deliktov pri nedostatku špeciálnej úpravy je potrebné použiť „analogiae legis” tzv. absorpčnú zásadu. Jej podstata tkvie v absorpcii sadzieb (teda prísnejší trest pohlcuje miernejší). Zbiehajúce delikty sú tak postihnuté len trestom určeným pre najťažší z nich, čo pri rovnakých sadzbách pokút znamená, že správny orgán posúdi závažnosť deliktu a úhrnný trest uloží podľa sadzby za najzávažnejší z týchto deliktov, závažnosť pritom treba posudzovať predovšetkým s ohľadom na charakter individuálneho objektu deliktu, čiže záujem, proti ktorému delikt smeruje a ku ktorému je ochrana právnym predpisom určená.

V tomto smere je jednotná aj judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napríklad sp. zn. 3Sžn/68/2004, 3Sž/85/2007, 8Sžo/28/2007, 8Sžo/147/2008, 2Sžf/9/2010, 2Sžf/44/2011, 5Sž/21/2010), podľa ktorej sa uvedené princípy v správnom trestaní v plnom rozsahu aplikujú a že trestanie za správne delikty musí podliehať rovnakému režimu ako trestný postih za trestné činy.

S ohľadom na spomenuté princípy správneho trestania, ktoré musia zodpovedať trestaniu v trestnom práve, správny orgán zistené porušenia zákona č. 250/2012 Z. z. posúdil ako súbeh správnych deliktov, pritom podľa trestnoprávnej teórie o súbehu trestných činov ide vtedy, ak ten istý páchatel spácha dva alebo viac trestných činov pred tým, ako bol za niektorý z nich odsúdený súdom prvého stupňa, a pokiaľ nezanikla trestnosť niektorého z nich, a regulovanému subjektu uložil, z hľadiska hmotnoprávnych účinkov súbehu, úhrnnú pokutu za správny delikt najprísnejšie postihnuteľný podľa absorpčnej zásady, ktorá sa v trestnom práve uplatňuje pri trestaní zbiehajúcich sa trestných činov.

Nakoľko za všetky správne delikty uvedené vo výroku tohto rozhodnutia, za porušenie povinnosti podľa § 14 ods. 5 písm. a) zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 256/2022 Z. z., podľa § 14 ods. 5 písm. c) zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 324/2022 Z. z. a podľa § 15 ods. 6 tretej vety zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 433/2022 Z. z., správny orgán ukladá pokutu podľa § 36 ods. 3 písm. b) zákona č. 250/2012 Z. z., a to v rozpätí sadzby od 500,- eur do 100 000,- eur, uložil tak úrad účastníkovi konania úhrnnú pokutu podľa § 36 ods. 3 písm. b) zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 256/2022 Z. z., v znení zákona č. 324/2022 Z. z. a v znení zákona č. 433/2022 Z. z. s použitím analógie legis § 41 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov.

1. Podľa § 14 ods. 5 písm. a) zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 256/2022 Z. z. *návrh ceny na prvý rok regulačného obdobia je regulovaný subjekt povinný predložiť úradu do 31. augusta posledného kalendárneho roka regulačného obdobia pre regulované činnosti podľa § 11 ods. 1 písm. a) až d) a § 11 ods. 4 písm. g) až i).*

Podľa § 11 ods. 1 písm. c) zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 256/2022 Z. z. *cenovej regulácii v elektroenergetike podlieha pripojenie do sústavy.*

Úrad pri výkone svojej pôsobnosti vymedzenej zákonom č. 250/2012 Z. z. zistil, že účastník konania v lehote do 31. 08. 2022 nepredložil úradu návrh ceny na prvý rok regulačného obdobia 2023 – 2027 pre regulovanú činnosť pripojenie do sústavy, čím porušil povinnosť podľa § 14 ods. 5 písm. a) zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 256/2022 Z. z. a dopustil sa správneho deliktu podľa § 36 ods. 1 písm. b) zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 256/2022 Z. z.

2. Podľa § 14 ods. 5 písm. c) zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 324/2022 Z. z. *návrh ceny na prvý rok regulačného obdobia je regulovaný subjekt povinný predložiť úradu do 31. októbra posledného kalendárneho roka regulačného obdobia pre regulované činnosti podľa § 11 ods. 1 písm. e) pre miestne distribučné sústavy a § 11 ods. 1 písm. h) a k).*

Podľa § 11 ods. 1 písm. e) zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 324/2022 Z. z. *cenovej regulácii v elektroenergetike podlieha prístup do distribučnej sústavy a distribúcia elektriny.*

Úrad pri výkone svojej pôsobnosti vymedzenej zákonom č. 250/2012 Z. z. zistil, že účastník konania v lehote do 31. 10. 2022 nepredložil úradu návrh ceny na prvý rok regulačného obdobia 2023 – 2027 pre regulovanú činnosť prístup do distribučnej sústavy a distribúcia elektriny, čím porušil povinnosť podľa § 14 ods. 5 písm. c) zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 324/2022 Z. z. a dopustil sa správneho deliktu podľa § 36 ods. 1 písm. b) zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 324/2022 Z. z.

3. Podľa § 15 ods. 6 tretej vety zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 433/2022 Z. z. *prevádzkovateľ prenosovej sústavy, prevádzkovateľ regionálnej distribučnej sústavy, organizátor krátkodobého trhu s elektrinou, prevádzkovateľ prepravnej siete, prevádzkovateľ distribučnej siete, ktorý poskytuje služby pre viac ako 100 000 pripojených odberateľov plynu, prevádzkovateľ zásobníka alebo prevádzkovateľ miestnej distribučnej sústavy a prevádzkovateľ distribučnej siete, ktorý poskytuje služby pre menej ako 100 000 pripojených odberateľov plynu, ktorý má prevádzkový poriadok schválený úradom, je povinný predložiť úradu na schválenie návrh na zmenu prevádzkového poriadku do 90 dní odo dňa, kedy sa zmenili podmienky, na základe ktorých bol prevádzkový poriadok schválený, vrátane zmien vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov.*

Úrad vydal s účinnosťou od 30. 09. 2022 vyhlášku Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 318/2022 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 24/2013 Z. z., ktorou sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s elektrinou a pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s plynom v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 318/2022 Z. z.“).

Dňa 30. 09. 2022 nadobudla účinnosť vyhláška č. 318/2022 Z. z., ktorou došlo k zmene právnej úpravy v obsahu pravidiel trhu v oblasti vnútorného trhu s elektrinou, ktorá sa okrem iného týkala úpravy prílohy č. 9, časti F vyhlášky č. 24/2013 Z. z. ktorou sa ustanovujú pravidlá

pre fungovanie vnútorného trhu s elektrinou a pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s plynom v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 24/2013 Z. z.“), ktorá upravuje oblasť rámcovej distribučnej zmluvy medzi prevádzkovateľom distribučnej sústavy a dodávateľom elektriny. Nezpracovaním ustanovení vyhlášky č. 318/2022 Z. z. do prevádzkového poriadku nedošlo k úprave platobných podmienok rámcovej distribučnej zmluvy, ktoré sú súčasťou obchodných podmienok účastníka konania upravených v prevádzkovom poriadku. Novelizáciou vyhlášky č. 24/2013 Z. z. bola zabezpečená optimalizácia uplatňovaných finančných pravidiel voči dodávateľom elektriny zo strany prevádzkovateľov distribučných sústav v ratingových kategóriách B a C. Predmetnou zmenou došlo k posilneniu finančnej likvidity dodávateľov elektriny a prispelo sa tak celkovo k vyššej schopnosti dodávateľov elektriny splácať svoje záväzky. Okrem toho sa zabezpečilo, aby prevádzkovatelia sústav neuplatňovali voči dodávateľom elektriny prísnejšie podmienky, než ako ich definuje vyhláška č. 24/2013 Z. z. Úrad má za to, že nezpracovaním úprav ustanovených vo vyhláške č. 318/2022 Z. z. do prevádzkového poriadku účastníka konania malo okrem negatívneho vplyvu na dodávateľov elektriny aj nepriamy negatívny vplyv na koncových odberateľov elektriny.

Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že účastník konania bol povinný zapracovať novelizované pravidlá trhu do svojho prevádzkového poriadku a predložiť úradu na schválenie návrh na zmenu prevádzkového poriadku odo dňa, kedy nastali zmeny vyplývajúce zo všeobecne záväzných právnych predpisov, t. j. od 01. 10. 2022 v lehote najneskôr do 29. 12. 2022.

Úrad pri výkone svojej pôsobnosti vymedzenej zákonom č. 250/2012 Z. z. zistil, že účastník konania nepredložil úradu v čase od 01. 10. 2022 do 90 dní, t. j. do 29. 12. 2022, na schválenie návrh na zmenu prevádzkového poriadku na základe zmien účinných od 30. 09. 2022 ustanovených vo vyhláške č. 318/2022 Z. z., čím porušil povinnosť podľa § 15 ods. 6 tretej vety zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 433/2022 Z. z. a dopustil sa správneho deliktu podľa § 36 ods. 1 písm. e) zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 433/2022 Z. z.

4. Podľa § 15 ods. 6 tretej vety zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 433/2022 Z. z. *prevádzkovateľ prenosovej sústavy, prevádzkovateľ regionálnej distribučnej sústavy, organizátor krátkodobého trhu s elektrinou, prevádzkovateľ prepravnej siete, prevádzkovateľ distribučnej siete, ktorý poskytuje služby pre viac ako 100 000 pripojených odberateľov plynu, prevádzkovateľ zásobníka alebo prevádzkovateľ miestnej distribučnej sústavy a prevádzkovateľ distribučnej siete, ktorý poskytuje služby pre menej ako 100 000 pripojených odberateľov plynu, ktorý má prevádzkový poriadok schválený úradom, je povinný predložiť úradu na schválenie návrh na zmenu prevádzkového poriadku do 90 dní odo dňa, kedy sa zmenili podmienky, na základe ktorých bol prevádzkový poriadok schválený, vrátane zmien vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov.*

Dňa 01. 10. 2022 nadobudol účinnosť čl. I bod 1 až 48, 51 až 53, 55 až 57, 59 až 65, 69 až 79, 81 až 160, 162 až 167, 169 až 171, 173 až 191, 193 až 207 a 209 až 242, čl. II a čl. III bod 1, 2, 4 až 6, 8 až 29, 31 až 36, 40, 44, 45, 48 až 55, 62, 63, 67 až 71, 74 až 98 zákona č. 256/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „zákon č. 256/2022 Z. z.“).

Ustanovenia zákona č. 256/2022 Z. z. účinné od 01. 10. 2022 výrazne zmenili a doplnili právnu úpravu v oblasti regulácie sieťových odvetví upravenú v zákone č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 251/2012 Z. z.“) v zmysle transpozície nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ)

2019/943 z 5. júna 2019 o vnútornom trhu s elektrinou (ďalej len „nariadenie (EÚ) 2019/943“) a smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/944 z 5. júna 2019 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou a o zmene smernice 2012/27/EÚ (ďalej len „smernica (EÚ) 2019/944“). Právnu úpravou došlo okrem iného k rozvoju trhu s elektrinou, a to najmä ustanovením právnej úpravy nových účastníkov trhu s elektrinou s cieľom integrácie decentralizovanej výroby na báze obnoviteľných zdrojov do trhu s elektrinou a ustanovením právnej úpravy zdieľania elektriny a akumulácie, ako aj k ustanoveniu podmienok pre nasadzovanie tzv. inteligentných meracích systémov do odberných miest. Taktiež zmena právnej úpravy poskytovala koncovým odberateľom elektriny viac možností aktívne sa zapojiť na trhu s elektrinou, a to napríklad umožnením výroby, spotreby, uskladňovania a dodávky elektrickej energie do sústavy bez neprimeraných prekážok. Nezpracovaním úprav ustanovených v zákone č. 256/2022 Z. z. do prevádzkového poriadku účastníka konania malo priamy negatívny vplyv na koncových odberateľov elektriny, keďže nedošlo k úprave resp. zapracovaniu účinnej právnej úpravy v oblasti regulácie sieťových odvetví do obchodných podmienok obsiahnutých v prevádzkovom poriadku účastníka konania.

Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že účastník konania bol povinný zapracovať ustanovenia zákona č. 256/2022 Z. z. účinné od 01. 10. 2022 do svojho prevádzkového poriadku a predložiť úradu na schválenie návrh na zmenu prevádzkového poriadku odo dňa, kedy nastali zmeny vyplývajúce zo všeobecne záväzných právnych predpisov, t. j. od 02. 10. 2022 v lehote najneskôr do 30. 12. 2022.

Úrad pri výkone svojej pôsobnosti vymedzenej zákonom č. 250/2012 Z. z. zistil, že účastník konania nepredložil úradu v čase od 02. 10. 2022 do 90 dní, t. j. do 30. 12. 2022, na schválenie návrh na zmenu prevádzkového poriadku na základe zmien účinných od 01. 10. 2022 ustanovených v zákone č. 256/2022 Z. z., čím porušil povinnosť podľa § 15 ods. 6 tretej vety zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 433/2022 Z. z. a dopustil sa správneho deliktu podľa § 36 ods. 1 písm. e) zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 433/2022 Z. z.

Úrad listom č. 26513/2023/BA zo dňa 14. 07. 2023 oznámil účastníkovi konania začatie správneho konania podľa § 18 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) a súčasne ho informoval, že pred vydaním rozhodnutia má možnosť podľa § 33 ods. 2 v spojení s § 27 ods. 1 správneho poriadku oboznámiť sa s podkladom pre rozhodnutie, so spôsobom jeho zistenia, vyjadriť sa k podkladu pre rozhodnutie, k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie do 10 pracovných dní odo dňa doručenia oznámenia.

Účastník konania dňa 02. 08. 2023 doručil úradu vyjadrenie k oznámeniu o začatí správneho konania, ktoré bolo zaevidované pod podacím číslom úradu 29025/2023/BA, a v ktorom popísal charakter distribučnej sústavy, a to najmä, zariadenia distribučnej sústavy, distribúcia výhradne 2 odberateľom elektriny s celkovou distribúciou 48 MW, personálne možnosti účastníka konania a ďalšie iné osobné skutočnosti spojené s prevádzkou a správou distribučnej sústavy. Účastník konania ďalej vyjadril k jednotlivým bodom oznámenia o začatí správneho konania nasledovne.

K bodu 1 oznámenia o začatí správneho konania týkajúceho sa porušenia podľa § 14 ods. 5 písm. a) zákona č. 250/2012 Z. z. a § 11 písm. c) zákona č. 250/2012 Z. z. účastník konania uviedol, že si nie je vedomý porušenia zákona č. 250/2012 Z. z. z dôvodu, že nevykonáva pripájanie do sústavy a na základe charakteru distribučnej sústavy pripájať nebude.

K bodu 2 oznámenia o začatí správneho konania týkajúceho porušenia podľa § 14 ods. 5 písm. c) zákona č. 250/2012 Z. z. a § 11 písm. e) zákona č. 250/2012 Z. z. sa účastník konania uviedol, že dňa 01.11.2022 predložil cenový návrh za prístup a distribúciu elektriny t. j. jeden deň po zákonnej lehote na predloženie cenového návrhu. Účastník konania ďalej uviedol, že neskorým predložením nebola na základe charakteru distribučnej sústavy spôsobená škoda žiadnemu odberateľovi elektriny.

K bodom 3 a 4 oznámenia o začatí správneho konania týkajúcich sa porušení podľa § 15 ods. 6 tretej vety zákona č. 250/2012 Z. z. účastník konania uviedol, že si nie je vedomý, že by poškodil niektorého z jeho odberateľov elektriny a preto si nie je ani vedomý, že by nepredložením zmeny prevádzkového poriadku nejako pochybil, keďže nepredloženie nemalo vplyv na odberateľov elektriny.

Úrad k vyjadreniu účastníka konania z 02. 08. 2023 uvádza nasledovné.

Úrad k argumentu účastníka konania, že nerealizuje na základe charakteru distribučnej sústavy nové pripojenia, resp. že účastník konania nevykonáva regulovanú činnosť pripojenie do sústavy, uvádza nasledovné.

Účastník konania je držiteľom povolenia č. 2008E 0291 - 2. zmena na predmet podnikania elektroenergetika s rozsahom podnikania distribúcia elektriny. Distribúcia elektriny je preprava elektriny distribučnou sústavou na časti vymedzeného územia na účel jej prepravy odberateľom elektriny. Prevádzkovateľ distribučnej sústavy vykonáva činnosti súvisiace s distribúciou elektriny v rámci prevádzkovania jeho distribučnej sústavy, okrem iného vykonáva aj pripojenie elektroenergetického zariadenia žiadateľa do sústavy.

Pripojenie do sústavy je zabezpečenie potrebnej kapacity na pripojenie v sústave a fyzické pripojenie elektroenergetického zariadenia alebo odberného elektrického zariadenia do sústavy. Pripojenie do sústavy možno chápať ako súbor úkonov, ktorý je predmetom dohody zmluvných strán v zmluve o pripojení, ktorého výsledkom je fyzické spojenie zariadenia so sústavou a ktoré umožňuje následnú fyzickú dopravu elektriny. Prevádzkovatelia distribučných sústav, teda aj účastník konania, majú povinnosť, po splnení obchodných podmienok a technických podmienok pripojenia, pripojiť účastníkov trhov do sústavy, ktorá je bližšie upravená na viacerých miestach v zákone č. 251/2012 Z. z.

Vo všeobecnosti výstavba paralelných distribučných sústav novými prevádzkovateľmi, ktoré majú rovnaké geografické a kvalitatívne pokrytie ako monopolní prevádzkovatelia, nie je ekonomicky efektívna. Z toho dôvodu existujú pravidlá, ktoré umožnia prístup tretích strán na nediskriminačnej báze do existujúcich sietí. V energetických odvetviach sa tak uplatňuje tzv. prístup tretích strán (third-party access), na základe ktorého môže využívať sústavu každý, kto splní nediskriminačné a transparentné technické a obchodné pravidlá prístupu. To zahŕňa jednak právo fyzicky sa k sústave pripojiť, ako aj následne sústavu využívať. S právom prístupu tretích strán súvisí aj povinnosť prevádzkovateľov rozvíjať sústavu (t. j. zvyšovať ich kapacitu s cieľom uspokojenia zvýšeného dopytu). Právna úprava regulácie sieťových odvetví v nadväznosti na európsku energetickú legislatívu predpokladá právo na prístup tretích strán ako kľúčový prvok organizácie prístupu do energetickej infraštruktúry v Európe a ako hlavný nástroj na otvorenie vnútorného trhu s energiou v hospodárskej súťaži.

Uvedené je dôvodom prísnej *ex ante* regulácie prevádzkovateľov distribučných sústav obsiahnutej v povinnosti umožniť prístup do sústavy na základe nediskriminačných pravidiel a taríf schvaľovaných národným regulačným orgánom, teda úradom. Súčasne sú subjekty prevádzkujúce sústavu povinné dodržiavať zákaz zneužitia dominantného postavenia a umožniť k nej prístup

na základe nediskriminačných pravidiel, na ktoré dohliada *ex post* aj orgán na ochranu hospodárskej súťaže. Vyplýva to aj z charakteru distribučných sústav, ktoré majú povahu unikátnych zariadení. Podstatou koncepcie unikátnych zariadení je skutočnosť, že je kontrolované podnikateľom v dominantnom postavení, ku ktorému iní podnikatelia potrebujú prístup s cieľom poskytovania tovarov alebo služieb svojim zákazníkom. Povaha distribučných sústav si preto vyžaduje transparentné, objektívne a nediskriminačné podmienky pripájania, po ktorých splnení majú tretie osoby možnosť využiť sústavu.

Z uvedeného vyplýva, že je právne nesprávne tvrdenie účastníka konania o tom, že nevykonáva regulovanú činnosť pripojenie do sústavy, keďže pripojenie do sústavy predstavuje činnosť vykonávajúcu v rámci úradom povolenej činnosti distribúcia elektriny.

Skutočnosť, že účastník konania v posledných obdobiach nepripájal nového žiadateľa do sústavy resp. neúčtuje poplatok za pripojenie, nie je okolnosťou vylučujúcou zodpovednosť účastníka konania za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil tým, že nepredložil úradu v zákonom stanovenej lehote návrh ceny na prvý rok regulačného obdobia pre regulovanú činnosť pripojenie do sústavy.

Účastník konania je povinný vykonávať regulovanú činnosť distribúcia elektriny v súlade s platnou právnou úpravou, pričom zákon upravuje povinnosť účastníka konania mať úradom schválenú cenu za pripojenie do sústavy, keďže táto činnosť podlieha cenovej regulácii.

Úrad ďalej uvádza, že pripojenie do sústavy predstavuje súbor prác, tovarov a služieb, ktoré prevádzkovateľ musí vynaložiť alebo zaobstarať pri pripájaní elektroenergetického zariadenia alebo zmene parametrov existujúceho elektroenergetického zariadenia. Ide o investíciu prevádzkovateľa sústavy vyvolanú treťou stranou, ktorú by tento prevádzkovateľ neuskutočnil, ak by o tom tretia strana nepožiadala, a je teda primerané požadovať, aby náklady na túto investíciu tretia strana znášala. Avšak v snahe zabrániť prenosu neprímeraných a neodôvodnených nákladov prevádzkovateľa sústavy podlieha pripojenie do sústavy cenovej regulácii. Poplatok za pripojenie je jednorazový poplatok, ktorý znáša žiadateľ o pripojenie, a ktorý je nastavený na nákladovom princípe.

Z vyššie uvedených skutočností jednoznačne vyplýva, že účastník konania je pri vykonávaní regulovanej činnosti distribúcia elektriny okrem iného povinný mať úradom schválenú cenu za pripojenie do sústavy, a to bez ohľadu na to, či v nasledujúcich obdobiach reálne dôjde k pripojeniu elektroenergetického zariadenia žiadateľa do sústavy.

K argumentu účastníka konania, že predložil návrh ceny za prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny 1 deň po zákonnej lehote úrad uvádza, že účastník konania bol povinný v zmysle § 14 ods. 5 zákona č. 250/2012 Z. z. predložiť úradu návrh ceny za prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny v určenej lehote. Aj napriek skutočnosti, že nepredložením návrhu ceny v určenej lehote nebola spôsobená škoda tretím osobám, nepredloženie cenového návrhu v určenej lehote malo vplyv na výkon pôsobnosti úradu v zmysle právomocí zverených zákonom č. 250/2012 Z. z. v oblasti cenovej regulácie.

Úrad k argumentom účastníka konania ohľadne nepredloženia návrhu na schválenie zmeny prevádzkového poriadku na základe zmien vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov uvádza nasledovné.

Schvaľovanie prevádzkového poriadku úradom predstavuje výkon pôsobnosti úradu v oblasti vecnej regulácie, ktorá je samostatným druhom regulácie vykonávanej nezávisle od cenovej regulácie a prostredníctvom ktorej úrad vytvára vhodné podmienky pre vznik a existenciu fungujúceho

prostredia v oblasti regulácie elektroenergetiky. Porušenie povinnosti vyplývajúcej z § 15 ods. 6 zákona č. 250/2012 Z. z. zo strany účastníka konania negatívne ovplyvnilo výkon pôsobnosti úradu v zmysle právomocí zverených mu zákonom č. 250/2012 Z. z. Jednou z najdôležitejších úloh úradu v rámci regulácie sieťových odvetví je ochrana odberateľov, ktorí vystupujú v zmluvných vzťahoch s regulovanými subjektmi ako slabšia strana. Preto je výkon dohľadu nad znením prevádzkových poriadkov esenciálnou činnosťou úradu nevyhnutnou k dosiahnutiu ochrany konečných odberateľov. Prevádzkové poriadky, ktoré sú záväzné pre všetkých účastníkov trhu s elektrinou a účastníkov trhu s plynom, musia byť v súlade s platnou právnou úpravou, a to v celom ich rozsahu.

Správny orgán konštatuje, že závažnosť konania účastníka konania zvyšuje aj samotná skutočnosť, že nekonaním účastníka konania nastala situácia, kedy aktuálne platná a účinná právna úprava v oblasti regulácie sieťových odvetví nebola zapracovaná do prevádzkového poriadku účastníka konania, pričom prevádzkový poriadok prevádzkovateľa distribučnej sústavy je záväzný pre prevádzkovateľa distribučnej sústavy a zároveň aj pre všetkých účastníkov trhu s elektrinou.

Správny orgán preskúmal všetky podklady potrebné pre zistenie skutočného stavu veci a dospel k záveru, že účastník konania preukázateľne porušil povinnosti podľa zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 256/2022 Z. z., v znení zákona č. 324/2022 Z. z. a v znení zákona č. 433/2022 Z. z. Správny orgán pri ukladaní úhrnnej pokuty účastníkovi konania podľa § 36 ods. 3 písm. b) zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 256/2022 Z. z., v znení zákona č. 324/2022 Z. z. a v znení zákona č. 433/2022 Z. z. vo výške 4 550,- eur za porušenie povinností uvedených vo výroku tohto rozhodnutia bol viazaný kritériami voľného hodnotenia dôkazov a správnej úvahy podľa § 36 ods. 7 zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 256/2022 Z. z., v znení zákona č. 324/2022 Z. z. a v znení zákona č. 433/2022 Z. z. Pri určovaní výšky uvedenej pokuty správny orgán prihliadol najmä na spôsob, čas trvania a následky porušenia povinností.

Správny orgán v rámci správneho konania zhodnotil všetky dôkazy, skutočnosti svedčiacie v prospech aj v neprospech účastníka konania jednotlivo aj v ich vzájomných súvislostiach. V odôvodnení rozhodnutia správny orgán uviedol ustanovenia dotknutých právnych predpisov, z ktorých vychádzal pri konštatovaní porušenia zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 256/2022 Z. z., v znení zákona č. 324/2022 Z. z. a v znení zákona č. 433/2022 Z. z. účastníkom konania a ktoré správny orgán použil ako východisko pre kvalifikáciu správnych deliktov vo výroku rozhodnutia. Následne správny orgán s použitím správnej úvahy rozvinul výklad príslušných ustanovení zákona, na základe ktorých dospel k záveru preukázaných porušení zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 256/2022 Z. z., v znení zákona č. 324/2022 Z. z. a v znení zákona č. 433/2022 Z. z.

Správny orgán pri určovaní výšky pokuty vzal do úvahy skutočnosť, že účastník konania je povinný dodržiavať všetky zákonom ustanovené povinnosti, za dodržiavanie ktorých zodpovedá, a to spôsobom a v lehotách určených zákonom, pričom je ďalej povinný sledovať všetky zmeny v príslušných všeobecne záväzných právnych predpisoch.

Správny orgán zároveň uvádza, že účastník konania je držiteľom povolenia na predmet podnikania elektroenergetika s rozsahom podnikania distribúcia elektriny. Podmienkou pre vydanie povolenia na vykonávanie regulovanej činnosti distribúcia elektriny je určenie zodpovedného zástupcu, ktorý zodpovedá za odborné vykonávanie povolenej činnosti podľa zákona č. 250/2012 Z. z. a zákona č. 251/2012 Z. z., to znamená, že účastník konania má mať ustanovenú odborne spôsobilú osobu, ktorej úlohou je vykonávať regulovanú činnosť v súlade s platnou legislatívou. Účastník konania tým, že disponuje povolením na distribúciu elektriny, sa zaručuje ku konaniu, ktoré by malo korešpondovať s určitým stupňom odbornosti, ktorý nemôže byť na úrovni laického prístupu. Cieľom inštitútu

zodpovedného zástupcu je zabezpečiť odborný výkon podnikania prevádzkovateľa distribučnej sústavy v oblasti energetiky.

Správny orgán pri rozhodovaní o výške uloženej úhrnnej pokuty za preukázané porušenia zákona vzal do úvahy všetky skutočnosti uvedené účastníkom konania v jeho vyjadreniach.

Správny orgán v prípade správneho deliktu podľa prvého bodu výroku rozhodnutia zohľadnil, že účastník konania nepristúpil k náprave protiprávneho stavu tým a v prípade druhého bodu výroku rozhodnutia z vlastnej iniciatívy predložil návrh ceny ešte pred začatím konania vo veci uloženia pokuty.

Protiprávny stav v prípade správneho deliktu podľa prvého bodu výroku rozhodnutia trvá od 01. 09. 2022 doteraz a v prípade správneho deliktu podľa druhého bodu výroku rozhodnutia trval 1 deň.

Aj napriek skutočnosti, že v prípade správnych deliktov podľa prvého a druhého bodu výroku rozhodnutia ide o administratívnu povinnosť, správny orgán uvádza, že konanie o cenovej regulácii, v ktorom úrad schvaľuje regulovanú cenu a podmienky jej uplatnenia, predstavuje základný nástroj úradu na dosiahnutie účelu regulácie, a to transparentným a nediskriminačným spôsobom zabezpečiť dostupnosť tovarov a s nimi súvisiacich regulovaných činností za primerané a konkurencieschopné ceny. Teda nepredloženie návrhu ceny podľa § 14 ods. 5 zákona č. 250/2012 Z. z. negatívne ovplyvnilo výkon pôsobnosti úradu v zmysle právomocí zverených mu zákonom č. 250/2012 Z. z. v oblasti cenovej regulácie.

Správny orgán v prípade správneho deliktu podľa tretieho bodu výroku rozhodnutia prihliadol na čas trvania protiprávneho stavu, ktorý trvá od 30. 12. 2022 doteraz. V prípade správneho deliktu podľa štvrtého bodu výroku rozhodnutia trvá protiprávny stav od 31. 12. 2022 doteraz. Zároveň správny orgán zohľadnil skutočnosť, že po celý čas trvania protiprávneho stavu podľa tretieho a štvrtého bodu výroku rozhodnutia aktuálne platná a účinná právna úprava v oblasti regulácie sieťových odvetví nebola zapracovaná do prevádzkového poriadku účastníka konania. Správny orgán dodáva, že aj napriek tomu, že ide o administratívnu povinnosť účastníka konania, úradom schválený prevádzkový poriadok prevádzkovateľa distribučnej sústavy je záväzný nielen pre samotného prevádzkovateľa distribučnej sústavy, ale pre všetkých účastníkov trhu s elektrinou, čiže aj pre odberateľov, ktorí v zmluvných vzťahoch s regulovanými subjektmi vystupujú ako slabšia strana. Úrad v rámci svojich kompetencií zverených mu zákonom č. 250/2012 Z. z. zabezpečuje dohľad nad znením prevádzkových poriadkov, ktorých aktuálnosť je nevyhnutná k dosiahnutiu ochrany odberateľov a zároveň k dosiahnutiu fungujúceho prostredia v oblasti regulácie elektroenergetiky. Teda porušenie uvedených povinností negatívne ovplyvnilo výkon pôsobnosti úradu v zmysle právomocí zverených mu zákonom č. 250/2012 Z. z.

Ďalej správny orgán ako prítiažujúcu okolnosť vyhodnotil aj skutočnosť, že účastník konania sa dopustil správnych deliktov opakovane do 3 rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty, a to rozhodnutia č. 0042/2021/K zo dňa 20.08.2021 o uložení pokuty vo výške 500,- eur, ktoré nadobudlo právoplatnosť 08.09.2021, to znamená, že správny orgán vzal do úvahy skutočnosť, že účastník konania bol upozornený na dodržiavanie platných právnych predpisov v oblasti regulácie sieťových odvetví a aj napriek tomu sa dopustil opakovane správnych deliktov. Ďalšou prítiažujúcou okolnosťou je to, že účastník konania sa dopustil toho istého správneho deliktu opakovane.

Správny orgán po vyhodnotení dôkazov a po dôkladnom zvážení všetkých skutočností týkajúcich sa správneho konania nadobudol presvedčenie, že skutkový stav bol spoľahlivo zistený, vierohodne preukázaný, a že pri rozhodovaní vo veci nič nezanedbal. Správny orgán

je bez pochybností, že stav prejednávanej veci, ktorá bola predmetom konania, zistil úplne a presne. Dôkazy vyhodnotil jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti a následne dospel k záveru, že rozhodnutie v celom jeho kontexte zodpovedá všetkým požiadavkám právnych predpisov, ako aj judikatúre súdov.

Po posúdení, zvážení a zohľadnení všetkých okolností týkajúcich sa spôsobu, času trvania a následkov porušenia povinností, správny orgán rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia. Uloženie úhrnnú pokutu za porušenia zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 256/2022 Z. z., v znení zákona č. 324/2022 Z. z. a v znení zákona č. 433/2022 Z. z. vo výške 4 550,- eur, ktorá je na spodnej hranici zákonom ustanovenej sadzby, považuje správny orgán za primerane represívne a dostatočné preventívne opatrenie voči účastníkovi konania. Správny orgán pri určení pokuty prihliadol aj na ustálenú judikatúru, t. j. aby sankcia plnila svoju preventívnu funkciu, teda aby sa účastník konania do budúcnosti vyvaroval porušení zákonných povinností, a zároveň aby plnila svoju represívnu funkciu, teda musí byť citeľná v majetkovej sfére účastníka konania, pretože má pôsobiť ako trest za spáchané správne delikty. Preventívna úloha postihu nespočíva iba v účinku proti účastníkovi konania (individuálne pôsobenie). Postih musí mať silu odradiť od nezákonného postupu aj iných nositeľov rovnakých zákonných povinností (generálne pôsobenie); tento účinok potom môže vyvolať iba postih zodpovedajúci významu chráneného záujmu včas a vecne správne vyvodený. V prípade, že ide o finančný postih, musí byť tento citeľný v majetkovej sfére delikventa, a teda musí v sebe obsahovať aj zložku represívnu.

Správny orgán listom č. 26513/2023/BA zo dňa 14. 07. 2023 oznámil účastníkovi konania, že pred vydaním rozhodnutia má možnosť podľa § 33 ods. 2 v spojení s § 27 ods. 1 správneho poriadku oboznámiť sa s podkladom pre rozhodnutie, so spôsobom jeho zistenia, vyjadriť sa k podkladu pre rozhodnutie, k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie. Účastník konania sa vyjadril listom z 02. 08. 2023. Správny orgán pri vydávaní rozhodnutia nepoužil podklady, ktoré by účastníkovi konania neboli známe.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu môže účastník konania podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia na Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, odbor regulácie elektroenergetiky. Rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov nadobudlo právoplatnosť, je preskúmateľné súdom.

Mgr. Ing. Martin Lepieš
riaditeľ odboru regulácie elektroenergetiky

Rozhodnutie sa doručí:

DUCHONKA, s.r.o., 1. mája 205, 956 22 Prašice